

Sygn. akt IV CZ 144/12

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Maria Szulc (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa B. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w likwidacji

przeciwko Gminie K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 stycznia 2013 r.,

zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 24 maja 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. skargę kasacyjną powódki od wyroku tego Sądu z dnia 13 września 2011 r., bowiem wbrew treści art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 90, poz. 594 ze zm.; dalej u.k.s.c.) nie została opłacona w terminie tygodniowym od doręczenia pełnomocnikowi odpisu postanowienia, którym prawomocnie oddalono wniosek powódki o zwolnienie od obowiązku uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej.

W zażaleniu na to postanowienie strona powodowa zarzuciła naruszenie art. 100 i art. 103 u.k.s.c. oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie jego uchylenie i orzeczenie co do istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty zażalenia odnoszą się do prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w przedmiocie odmowy zwolnienia powódki od opłaty od skargi kasacyjnej w kwocie 28.210 zł i podlegają rozważeniu przez Sąd Najwyższy wobec złożenia wniosku o rozpoznanie postanowienia z dnia 7 lutego 2012 r. na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

Zgodnie z art. 103 u.k.s.c. sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Oznacza to nałożenie na osobę prawną obowiązku wykazania trwałej niemożności uzyskania środków na uiszczenie kosztów sądowych. Realizacja tego obowiązku następuje poprzez przedstawienie dokumentów, które pozwolą określić jej sytuację majątkową, zaś ich rodzaj zależy od rodzaju i charakteru osoby prawnej ubiegającej się o zwolnienie. Ocenie sądu podlegają zatem dowody przedstawione przez stronę, zaś obowiązek przewodniczącego wezwania do uzupełnienia braków formalnych wniosku na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. poprzez złożenie dokumentów aktualizuje się jedynie w sytuacji, gdy osoba prawna nie wskaże jakichkolwiek informacji uzasadniających wniosek. Nie odnosi się on natomiast do sytuacji, w których przedstawione dowody nie uzasadniają, w ocenie sądu orzekającego,

uwzględnienia wniosku osoby prawnej o zwolnienie od kosztów sądowych. Ponadto ustalone jest stanowisko, że w procedurze planowania wydatków związanych z działalnością gospodarczą podmioty prowadzące tę działalność, przewidując realizację swoich praw przed sądem, powinny uwzględniać także konieczność posiadania środków na prowadzenie procesu sądowego.

Mając na względzie powyższe nie można przyjąć, że postanowienie z dnia 7 lutego 2012 r. zapadło z naruszeniem art. 100 i 103 u.k.s.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. Z przedstawionych dokumentów istotnie wynika, że powódka na dzień wniesienia skargi kasacyjnej nie posiadała środków pieniężnych w kwocie równej opłacie od skargi. Jednakże skarżąca pominęła fakt wyegzekwowania zasądzonych świadczeń w łącznej kwocie 241.967,05 w sierpniu 2011 r. oraz uzyskiwania dochodów z nieruchomości, co nie pozwala na przyjęcie, że nie posiadała środków na uiszczenie opłaty. Pomoc ze strony Państwa może być przyznana dopiero wtedy, gdy strona nie ma środków, a nie wtedy, gdy je posiada i zamierza je przeznaczyć lub przeznacza na inne cele, niż obciążające ją koszty sądowe. W konsekwencji, skoro skarżąca nie kwestionuje okoliczności, że w terminie tygodniowym, w którym skarga powinna być opłacona (art. 112 ust. 3 u.k.s.c.), nie uiściła należnej opłaty, odrzucenie skargi kasacyjnej przez Sąd drugiej instancji było uzasadnione, co czyni niezasadnym zarzut naruszenia art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.